

(Ф 03.02 – 91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту
Кафедра економіки



ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. ректора

«12» 10 2017 р.



Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
підготовки докторів філософії
з навчальної дисципліни
«Корпоративне управління»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Спеціалізація: «Управління розвитком; реструктуризація; безпека; інвестування»

Рік навчання – 2

Семестр – 4

Аудиторні заняття – 17

Диференційований залік – 4 семестр

Самостійна робота – 73

Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3,0

Індекс НДФ - 05 - 051/16 – 2.2.A1

СМЯ НАУ - НП 11.01.01 - 01 - 2017



Навчальну програму дисципліни «Корпоративне управління» розроблено на основі освітньо-наукової програми, навчального плану НДФ-05-051/16 від 20.09.2016 р. підготовки фахівців освітнього ступеня «доктор філософії» за спеціальністю 051 «Економіка» спеціалізацією «Управління розвитком; реструктуризація; безпека; інвестування» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробив:
професор кафедри економіки Ушенко Н.Ушенко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки, протокол № 22 від «31» серпня 2017 р.

Завідувач кафедри Сунцова О.Сунцова

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового інституту Економіки та менеджменту, протокол № 9 від «19» 09 2017 р.


Голова НМРР Тофанчук А. Тофанчук

УЗГОДЖЕНО
Директор Навчально-наукового
інституту Економіки та менеджменту
Петровська С. Петровська
«26» 09 2017 р.

УЗГОДЖЕНО
Директор Центру
новітніх технологій
В.Казак В.Казак
«12» 10 2017 р.

УЗГОДЖЕНО
Керівник проектної групи
О. Арешова О. Арешова
«06» 10 2017 р.

Рівень документа – 36
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник №3

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Корпоративне управління»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 3 з 7	

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Корпоративне управління» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз.

Метою викладання навчальної дисципліни «Корпоративне управління» є формування у студентів компетентностей економіко-правового характеру щодо управління, організації, регулювання відносин між зацікавленими особами в системі корпоративного управління за умови підвищення ефективності функціонування підприємства корпоративного типу як господарюючого суб'єкта в ринковій економіці.


Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- використання основних законодавчих та нормативних актів, які регламентують діяльність корпоративних підприємств в Україні та за її межами;
- навчитися організовувати роботу органів управління акціонерним товариством, визначати та розподіляти компетенції між різними керівними органами для ефективної взаємодії між ними;
- приймати рішення щодо управління, організації, регулювання та мотивації усіх учасників корпоративних відносин.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- предмет, мету та завдання корпоративного управління;
- місце та роль корпоративного управління в загальній системі управління підприємством;
- національні та міжнародні стандарти корпоративного управління;
- моделі корпоративного управління;
- зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на стратегію корпоративного управління;
- види цінних паперів корпоративних підприємств;
- економічні та правові засади діяльності органів, що здійснюють корпоративне управління підприємством;
- функції, повноваження та організацію загальних зборів акціонерів, наглядової ради, правління, ревізійної комісії;
- поняття корпоративних фінансів та особливості управління фінансовими ресурсами акціонерного товариства;
- особливості інформаційного забезпечення в системі корпоративного управління;
- економіко-правову сутність, завдання, форми реорганізації та ліквідації акціонерних товариств;
- основні положення з визначення ефективності корпоративного управління;
- особливості корпоративних рейтингів;
- основи корпоративної поведінки та культури;
- аспекти групової поведінки між різними учасниками корпоративних відносин;


	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Корпоративне управління»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 4 з 7	

Вміти:

- володіти методами та засобами прийняття управлінських рішень у системі корпоративного управління;
- впроваджувати міжнародні стандарти в практику корпоративного управління українськими підприємствами;
- адаптувати моделі корпоративного управління до особливостей української практики;
- прогнозувати й критично оцінювати можливі напрями розвитку корпоративних підприємств;
- організувати реалізацію стратегічних, тактичних, оперативних планів діяльності акціонерного товариства з метою підвищення ефективності їх діяльності;
- визначати функціональні обов'язки посадових осіб акціонерного товариства;
- впроваджувати методи захисту прав акціонерів та контролю за акціонерною власністю;
- складати план заходів щодо підготовки і проведення загальних зборів акціонерів, правління, ревізійної комісії, наглядової ради акціонерного товариства;
- аналізувати структуру володіння акціями та види контролю за акціонерною власністю;
- проводити аналіз фінансового стану корпоративного підприємства;
- використовувати методи та процедури реорганізації акціонерних товариств;
- застосовувати та розробляти критерії оцінки ефективності корпоративного управління на підприємстві;
- визначати та розробляти систему корпоративної поведінки;
- визначати модель корпоративної культури з урахуванням етичних норм, цінностей та традицій корпорації;
- вирішувати конфлікти між різними учасниками корпоративних відносин;
- визначати відповідну стратегію корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та оцінювати її ефективність.

Навчальний матеріал дисципліни складається з 1 навчального модуля, засвоєння якого передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Корпоративне управління» базується на знаннях таких дисциплін, як «Сучасні тенденції розвитку економічних процесів», «Актуальні проблеми стратегічного та антикризового управління» та є базою для вивчення таких дисциплін як «Управління розвитком», «Управління змінами».

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Корпоративне управління»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 5 з 7	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ №1. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Тема 1.1. Суть і поняття корпоративного управління

Сутність та процес становлення корпоративного управління. Об'єкти та суб'єкти корпоративного управління. Структурні елементи корпоративного управління. Організаційні форми корпоративних структур. Етапи формування корпоративного управління в Україні.

Тема 1.2. Національні та міжнародні стандарти корпоративного управління

Поняття принципів та стандартів корпоративного управління. Принципи корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку. Принципи Міжнародної мережі з корпоративного управління. Принципи корпоративного управління Європейського банку реконструкції та розвитку. Рекомендації Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку з найкращої практики корпоративного управління для акціонерних товариств України. Принципи корпоративного управління Конфедерації європейської асоціації акціонерів ("Євроакціонери"). Національні кодекси корпоративної поведінки.

Тема 1.3. Особливості моделей корпоративного управління

Загальна характеристика моделей корпоративного управління. Системи інсайдерів і аутсайдерів. Англо-американська модель. Західноєвропейська (німецька) модель. Японська модель. Перехідна модель корпоративного управління.

Тема 1.4. Формування стратегії корпоративних підприємств


Стратегічне управління в корпораціях. Сутність, принципи та завдання корпоративної стратегії. Етапи формування стратегії корпоративної системи. Напрями формування цілей корпорації. Розробка функціональних стратегій корпоративних підприємств. Управління державними корпоративними правами в Україні.

Тема 1.5. Учасники корпоративних відносин та організація діяльності органів управління акціонерного товариства

Порядок створення акціонерних товариств. Основні групи зацікавлених осіб у діяльності акціонерного товариства. Загальна характеристика органів управління акціонерними товариствами. Загальні збори акціонерів: компетенція, порядок скликання та проведення. наглядова рада акціонерного товариства: компетенція, порядок створення та роботи. Правління акціонерного товариства: компетенція, порядок створення та роботи. Ревізійна комісія акціонерного товариства: компетенція, порядок створення та роботи.

Тема 1.6. Корпоративна культура та соціальна корпоративна відповідальність.

Поняття, сутність та принципи корпоративної культури. Структурні елементи корпоративної культури. Підходи щодо змісту корпоративної соціальної відповідальності. Система управління корпоративною соціальною відповідальністю. Моделі корпоративної соціальної відповідальності бізнесу.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Корпоративне управління»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 6 з 7	

Особливості корпоративної соціальної відповідальності в українській практиці.
Державно-приватне партнерство.

Тема 1.7. Ефективність корпоративного управління

Формування інформаційного середовища корпорації. Корпоративний контроль. Фактори підвищення ефективності корпоративного управління. Підходи до оцінки організаційної ефективності корпорацій. Ефективність як досягнення балансу інтересів учасників корпоративних відносин. Рейтинги корпоративного управління. Реорганізація та ліквідація акціонерних товариств.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Гудзь О.Є. Корпоративне управління: навчальний посібник. / О.Є. Гудзь. – К.: Державний університет телекомунікацій, 2014. – 123 с.

3.1.2. Довгань Л.Є. Корпоративне управління. Навчальний посібник / Л.Є. Довгань, В.В. Пастухова, Л.М. Савчук. – К.: Кондор, 2007.– 174 с.

3.1.3. Ігнат'єва І.А. Корпоративне управління: підручник / І.А. Ігнат'єва, О.І. Гарафонова. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 600 с.

3.1.4. Мальська М.П. Корпоративне управління: теорія та практика. Підручник. / М.П. Мальська, Н.Л. Мандюк, Ю.С. Занько. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 360 с.

3.1.5. Мостенська Т.Л. Корпоративне управління: підручник / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький. – К.: Каравела, 2011. – 400с.

3.1.6. Прищепа Н. П. Корпоративне управління: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Н. П. Прищепа ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 156 с.

3.1.7. Скібіцький О. М. Стратегічне управління корпораціями: навчальний посібник / О.М. Скібіцький, В.В. Матвеев, В.І. Щелкунов, С.М. Подреза. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 480 с.

3.1.8. Шершньова З.Є. Управління корпораціями: навчальний посібник / З.Є. Шершньова, А.Є. Черпак, О.І. Гарафонова, О.М. Мозговий. – Київ: КНЕУ, 2013. – 695 с.

3.1.9. Шкільняк М. М. Корпоративне управління: навчальний посібник / М.М. Шкільняк. – Тернопіль: Крок, 2014. – 294 с.


3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Ареф'єва О.В. Корпоративне управління: монографія / О.В. Ареф'єва, Н.В. Васюткіна. – К.: Ліра-К, 2013. – 180с.

3.2.2. Орлова Н. С. Корпоративне управління (у схемах і таблицях): навчальний посібник / Н.С. Орлова. – Львів: Магнолія 2006, 2017. – 209 с.

3.2.3. Сазонець І. Л. Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій: навчальний посібник / І.Л. Сазонець. – Київ: Центр учбової літератури, 2008. – 304 с.

3.2.4. Скібіцька Л. І. Антикризовий менеджмент: навчальний посібник / Л.І. Скібіцька, В.В. Матвеев, В.І. Щелкунов, С.М. Подреза. – Київ: Центр учбової літератури, 2014. – 584 с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Корпоративне управління»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 7 з 7	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я та по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				